

۷۴۸

شماره چاپ

۳۴۵

شماره ثبت

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره دهم - سال دوم

تاریخ چاپ ۱۳۹۶/۹/۲۱

یکشوری

لایحه الحقاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بینالمللی مقابله با تأمین مالی تروریسم

کمیسیون‌های ارجاعی

اصلی:

امنیت ملی و سیاست خارجی

فرعی:

اقتصادی - قضائی و حقوقی

معاونت قوانین

با اسمه تعالی

شماره: ۵۴۶۲۸/۱۰۱۱۶۰

تاریخ: ۱۳۹۶/۸/۱۵

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه الحق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی مقابله با تأمین مالی تروریسم که به پیشنهاد وزارت امور خارجه در جلسه ۱۳۹۶/۸/۷ هیأت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می‌شود.

حسن روحانی

رئیس جمهور

مقدمه (دلایل توجیهی):

کنوانسیون بین‌المللی مقابله با تأمین مالی تروریسم سندی است که برای پیشگیری و مقابله با اشکال و مصادیق مختلف تروریسم بین‌المللی از طریق قطع منابع و پشتونهای مالی سازمان‌ها و گروههای تروریستی، با اجماع به تصویب مجمع عمومی سازمان ملل متحد رسیده است. با توجه به تهدیدات فزآینده ناشی از تروریسم و با توجه به اینکه جمهوری اسلامی ایران از آغاز پیروزی انقلاب اسلامی همواره آماج حملات تروریستی گروهها و سازمان‌های ضدانقلاب بوده است و خود از بزرگترین قربانیان این پدیده شوم محسوب می‌شود، همچنین با توجه به اینکه جمهوری اسلامی ایران با الهام از تعالیم عالیه اسلامی و فرهنگ اصیل مداراً محور ایرانی ضمن محاکومیت قاطع تروریسم در تمامی اشکال و مظاهر آن حداکثر تلاش خود را برای مقابله با آن انجام داده است و با عنایت به اینکه مقابله با تروریسم مستلزم همکاری نزدیک کلیه کشورها است و با امعان نظر به این حقیقت که همکاری بین‌المللی برای قطع منابع اقتصادی گروهها و سازمان‌های تروریستی، تأثیر قاطعی در خشکاندن ریشه‌های تروریسم خواهد داشت و نظر به اینکه عضویت جمهوری اسلامی ایران در کنوانسیون یادشده ابزار حقوقی مناسبی را برای همکاری بین‌المللی در زمینه ممانعت از تأمین مالی گروههای تروریستی از جمله گروههای تروریستی معاند جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور فراهم خواهد نمود و با آکاهی از عزم جامعه بین‌المللی با محوریت سازمان ملل متحد برای مقابله جدی با پدیده تروریسم و لزوم مشارکت

فعال جمهوری اسلامی ایران در این فرآیند، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی

تقدیم می‌گردد:

عنوان لایحه:

الحق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی مقابله

با تأمین مالی تروریسم

ماده واحده- به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود به کنوانسیون بین‌المللی مقابله با تأمین مالی تروریسم (مصوب ۱۳۷۸/۹/۱۸ برابر با ۹ دسامبر ۱۹۹۹ مجمع عمومی سازمان ملل متحده) مشتمل بر یک مقدمه و بیست و هشت ماده و یک پیوست با اعلام شروط مندرج در تبصره‌ها و اعلامیه تفسیری زیر ملحق شود و استناد الحق را نزد امین اسناد تودیع نماید.

تبصره ۱- دولت جمهوری اسلامی ایران بهموجب جزء (الف) بند (۲)

ماده (۲) کنوانسیون اعلام می‌نماید که مفاد آن دسته از کنوانسیون‌ها و تشریفات(پروتکل‌های) مندرج در پیوست کنوانسیون که به عضویت آنها درنیامده است را به عنوان بخشی از پیوست کنوانسیون تلقی نمی‌نماید. این شرط به محض لازم‌اجراء شدن هر یک از کنوانسیون‌ها و تشریفات(پروتکل‌های) مذبور برای دولت جمهوری اسلامی ایران اثر حقوقی خود را در مورد آن کنوانسیون یا تشریفات(پروتکل) از دست خواهد داد.

تبصره ۲- دولت مجاز است احراز صلاحیت‌های موضوع بند (۲)

ماده (۷) کنوانسیون را به امین اسناد اعلام نماید. در اجرای بند (۳) ماده (۷) کنوانسیون، هرگونه تغییر در صلاحیت‌های یادشده با تأیید قوه قضائیه مورد اقدام قرار خواهد گرفت.

تبصره ۳- حل اختلاف موضوع بند (۱) ماده (۲۴) کنوانسیون برای دولت جمهوری اسلامی ایران لازم الرعایه نمی باشد. دولت می تواند در مواردی که به صورت موردی ارجاع به داوری هنگام بروز اختلاف به مصلحت باشد، با رعایت مقررات داخلی اقدام نماید.

اعلامیه تفسیری:

- ۱- دولت جمهوری اسلامی ایران اعلام می دارد مبارزات مشروع مردمی علیه سلطه استعماری و اشغال خارجی در راستای اعمال حق تعیین سرنوشت که به عنوان یک اصل حقوق بین الملل عمومی به رسمیت شناخته می شود، در چهار چوب مصادیق اعمال تروریستی مندرج در جزء (ب) بند (۱) ماده (۲) کنوانسیون نخواهد بود.
- ۲- دولت جمهوری اسلامی ایران در راستای بند (۴) ماده (۱۱) کنوانسیون تنها صلاحیت کشور محل وقوع جرم را به منظور استرداد مجرمین محرز تلقی می نماید.
- ۳- مفاد کنوانسیون در موارد تعارض با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران از طرف دولت لازم الرعایه نمی باشد.

رئيس جمهور

وزیر امور خارجه

وزیر امور اقتصادی و دارایی

بسم الله الرحمن الرحيم

کنوانسیون بین‌المللی مقابله با تأمین مالی تروریسم

مقدمه

کشورهای عضو این کنوانسیون؛

با در نظر گرفتن اهداف و اصول منشور سازمان ملل متحد در مورد حفظ صلح و امنیت بین‌المللی و ترغیب حسن همچواری و روابط دوستانه و همکاری میان کشورها؛

با ابراز نگرانی عمیق نسبت به افزایش اعمال تروریستی در تمامی اشکال و مظاهر آن در سراسر جهان؛
با یادآوری اعلامیه پنجاه‌مین سالگرد تأسیس سازمان ملل متحد،
مندرج در قطعنامه شماره ۵۰/۶ مورخ ۲۴ اکتبر ۱۹۹۵ (۱۳۷۴/۸/۲) مجمع عمومی؛

همچنین با یادآوری کلیه قطعنامه‌های مربوط مجمع عمومی درخصوص این موضوع از جمله قطعنامه شماره ۴۹/۶۰ مورخ ۹ دسامبر ۱۹۹۴ (۱۳۷۳/۹/۱۸) و پیوست آن راجع به بیانیه درخصوص اتخاذ اقداماتی جهت رفع تروریسم بین‌المللی، که طی آن کشورهای عضو سازمان ملل متحد رسماً و مجددأ تأکید نمودند که کلیه اعمال، روشها و رویه‌های تروریستی را به عنوان اقدامات جنایی و غیرقابل توجیه، در هر کجا و توسط هر کس که ارتکاب یابد از جمله آن اقداماتی را که روابط دوستانه میان کشورها و ملتها را در معرض خطر قرار می‌دهد و تمامیت ارضی و امنیت کشورها را تهدید می‌کند، صریحاً محکوم می‌نمایند؛

با خاطر نشان ساختن این مطلب که بیانیه درخصوص اتخاذ اقداماتی جهت رفع تروریسم بین‌المللی، کشورها را نیز تشویق نمود تا ابعاد مقررات حقوقی بین‌المللی موجود را درخصوص جلوگیری، سرکوب و محظوظ تروریسم در تمامی اشکال و مظاهر آن، با هدف حصول اطمینان از وجود چهارچوب جامع حقوقی که حاوی تمامی جنبه‌های موضوع باشد، به‌طور عاجل مورد تجدیدنظر قرار دهنده؛

با یادآوری جزء (ج) بند (۳) قطعنامه شماره ۵۱/۲۱۰ مورخ ۱۷ دسامبر ۱۹۹۶ (۱۳۷۵/۹/۲۷) مجمع عمومی، که در آن مجمع از کلیه کشورها خواسته است اقداماتی را به‌منظور جلوگیری و مبارزه با تأمین مالی تروریست‌ها و سازمان‌های تروریستی از طریق اتخاذ تدابیر مقتضی در داخل کشور، به عمل آورند اعم از اینکه این تأمین مالی به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم توسط سازمان‌هایی صورت گیرد که ماهیت و اهداف خیریه، اجتماعی یا فرهنگی دارند و یا مدعی داشتن آن هستند یا در فعالیت‌های غیرقانونی مانند قاچاق اسلحه و مواد مخدر دخالت دارند از جمله استثمار افراد به‌منظور تأمین مالی فعالیت‌های تروریستی و به‌ویژه در موارد مقتضی اتخاذ اقدامات منظمی را جهت جلوگیری و مقابله با فعالیت‌هایی جهت تأمین مالی که ظن آن می‌رود جهت مقاصد تروریستی مورد استفاده قرار گیرد، مورد بررسی قرار دهد بدون اینکه به هیچ‌وجه خدشه‌ای به آزادی جریان قانونی و مشروع سرمایه وارد گردد و تبادل اطلاعات مربوط به فعالیت‌های بین‌المللی چنین تأمین مالی را تقویت نمایند؛

همچنین با یادآوری قطعنامه شماره ۵۲/۱۶۵ مورخ ۱۵ دسامبر ۱۹۹۷ (۱۳۷۶/۹/۲۴) مجمع عمومی که در آن مجمع از کشورها درخواست نموده که

به ویژه اجرای اقدامات مندرج در جزء‌های (الف) تا (ج) بند (۳) قطعنامه شماره ۵۱/۲۱۰ مورخ ۱۷ دسامبر ۱۹۹۶ (۱۳۷۵/۹/۲۷) را مورد بررسی قرار دهند؛
همچنین با یادآوری قطعنامه شماره ۵۲/۱۰۸ مورخ ۸ دسامبر ۱۹۹۸ (۱۳۷۷/۹/۱۷) مجمع عمومی که طی آن مجمع تصمیم گرفت کارگروه (کمیته) ویژه‌ای که به موجب قطعنامه شماره ۵۱/۲۱۰ مورخ ۱۷ دسامبر ۱۹۹۶ (۱۳۷۵/۹/۲۷) مجمع عمومی تشکیل گردید، باید پیش‌نویس کنوانسیون بین‌المللی مقابله با تأمین مالی اعمال تروریستی را جهت تکمیل استاد بین‌المللی مربوط موجود تهیه نماید؛

با توجه به اینکه تأمین مالی تروریسم به طور کلی موضوعی است که موجبات نگرانی شدید جامعه بین‌المللی را فراهم آورده است؛

با خاطر نشان ساختن اینکه شمار و شدت اعمال تروریسم بین‌المللی بستگی به میزان کمکهای مالی دارد که ممکن است تروریست‌ها کسب نمایند؛ همچنین با خاطر نشان ساختن اینکه استاد حقوقی چندجانبه موجود

به طور صریح چنین تأمین مالی را مطرح نمی‌سازد؛

با اعتقاد به نیاز عاجل به افزایش همکاری‌های بین‌المللی در میان کشورها جهت شکل‌گیری و اتخاذ اقدامات مؤثر به منظور جلوگیری از تأمین مالی تروریسم و نیز مقابله با انجام این اقدامات از طریق پیگرد و مجازات مرتكبین؛

در موارد زیر توافق نموده‌اند:

ماده ۱

از نظر این کتوانسیون:

۱- «وجهه» به هر نوع دارایی اطلاق می‌شود، اعم از دارایی‌های مشهود یا غیرمشهود، مقول یا غیرمقول، به هر نحوی که کسب شده باشد و مدارک یا اسناد حقوقی به هر شکل از جمله الکترونیکی یا رقومی (دیجیتالی)، یا مدارکی که دال بر مالکیت یا سهم در این دارایی‌ها می‌باشد از جمله - اما نه منحصرأ - اعتبارات بانکی، چکهای مسافرتی، چکهای بانکی، حواله‌جات، سهام، اوراق بهادر، اوراق قرضه، برات، اعتبارنامه‌ها.

۲- «تأسیسات کشوری یا دولتی» به تأسیسات دائمی یا موقتی یا وسیله‌ای اطلاق می‌شود که توسط نمایندگان کشور، اعضای دولت، قوه مقننه یا قضائیه یا مقامات یا کارکنان کشور یا هر مقام یا مرجع دولتی دیگر یا مقامات یا کارکنان سازمان بین‌الدولی در ارتباط با انجام وظایف محوله آنها مورد استفاده قرار می‌گیرد یا در تصرف آنها می‌باشد.

۳- «منافع حاصله» به وجهه اطلاق می‌شود که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم به‌واسطه ارتکاب جرم مندرج در ماده (۲) کسب یا حاصل گردیده باشد.

ماده ۲

۱- اگر هر فردی به هر وسیله، مستقیم یا غیرمستقیم، به‌طور غیرقانونی و عمدی وجهه را به قصد آنکه تمام یا بخشی از آن برای انجام موارد زیر به مصرف برسد یا با آگاهی از این که قرار است جهت انجام موارد زیر صرف گردد، تهیه یا جمع‌آوری نماید، در چهارچوب مفهوم این کتوانسیون مرتكب جرم شده است:

- الف) فعلی که در حیطه شمول و به گونه‌ای که در یکی از پیمان‌های مندرج در پیوست تعریف گردیده است، جرم محسوب گردد؛ یا
- ب) هر فعل دیگری که به قصد کشتن یا وارد آوردن جراحات شدید جسمانی به افراد غیرنظامی یا به هر فرد دیگری صورت گیرد که سهم فعالی در خصومت‌ها طی منازعات مسلحانه نداشته باشد، چنانچه هدف چنین فعلی به‌واسطه ماهیت یا محتوای آن، ارعاب مردم یا وادار ساختن دولت یا سازمان بین‌المللی به انجام فعل یا ترک هرگونه فعلی باشد.
- ۲- الف) کشور عضوی که عضو پیمان مندرج در پیوست نیست، به هنگام تودیع سند تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق می‌تواند اعلام دارد که در اجرای این کتوانسیون نسبت به کشور عضو مزبور، چنین تلقی می‌گردد که آن پیمان در پیوست موضوع جزء (الف) بند (۱) منظور نگردیده است. اعلامیه مذکور به مجرد اینکه پیمان برای آن کشور عضو لازم‌الاجراء گردد، دیگر نافذ نخواهد بود و کشور مذکور مراتب را به امین استناد اطلاع خواهد داد؛
- ب) هرگاه کشور عضوی از عضویت در پیمانی که در پیوست منظور شده، خارج شود، می‌تواند اعلامیه‌ای را به گونه‌ای که در این ماده پیش‌بینی شده، در رابطه با آن پیمان صادر نماید.
- ۳- در مورد فعلی که به موجب مفاد بند (۱) جرم محسوب می‌گردد، ضرورت ندارد که وجوده، عملأً جهت ارتکاب جرم موضوع جزء‌های (الف) یا (ب) بند (۱) هزینه شده باشد.
- ۴- همچنین اگر شخصی شروع به ارتکاب جرمی نماید که در بند (۱) این ماده درج شده است، مرتکب جرم شده است.
- ۵- همچنین در موارد زیر شخص مرتکب جرم می‌گردد:

الف) مشارکت در ارتکاب جرم مندرج در بند (۱) یا (۴) این ماده به عنوان معاونت؛

ب) سازماندهی یا هدایت دیگران برای ارتکاب جرم مندرج در بند (۱) یا (۴) این ماده؛

پ) کمک به گروهی از افراد دارای مقصد مشترک در ارتکاب یک یا چند جرم مندرج در بندهای (۱) یا (۴) این ماده. چنین کمکی باید عمدی و برای یکی از موارد زیر ارائه شده باشد:

(۱) به منظور گسترش فعالیت جنایی یا مقاصد جنایی گروه، چنانچه چنین فعالیت یا مقصدی متضمن ارتکاب جرم مندرج در بند (۱) این ماده باشد؛ یا

(۲) با علم به نیت گروه جهت ارتکاب جرم مندرج در بند (۱) این ماده.

ماده ۳

در مواردی که جرم در یک کشور واحد ارتکاب یافته باشد و متهم مورد ادعا از اتباع آن کشور و در قلمرو آن حضور داشته باشد و هیچ کشور دیگری، دلیلی به موجب بند (۱) یا (۲) ماده (۷) برای احراز صلاحیت نداشته باشد، این کتوانسیون اعمال نخواهد شد. مگر اینکه مقاد مواد (۱۲) تا (۱۸) در صورت اقتضاء درخصوص آن موارد اعمال شود.

ماده ۴

هر کشور عضو در صورت لزوم اقدامات زیر را اتخاذ خواهد نمود:

الف) تلقی نمودن جرائم مندرج در ماده (۲) به عنوان جرائم کیفری طبق قانون داخلی خود؛

ب) مشمول مجازات قرار دادن آن جرائم با منظور نمودن مجازات‌های مقتضی که شدید بودن ماهیت جرائم مزبور را مدنظر قرار می‌دهد.

ماده ۵

۱- هر کشور عضو طبق اصول حقوق داخلی خود اقدامات لازم را اتخاذ خواهد نمود تا بتواند نهاد حقوقی واقع در قلمرو خود یا تشکل یافته به موجب قوانین خویش را چنانچه شخص مسؤول، مدیریت یا کنترل آن نهاد حقوقی در آن سمت مرتکب جرم مندرج در ماده (۲) گردیده باشد مسؤول بداند. چنین مسؤولیتی می‌تواند کیفری، مدنی یا اداری باشد.

۲- چنین مسؤولیتی بدون خدشه به مسؤولیت کیفری افرادی که مرتکب جرائم گردیده‌اند تقبل خواهد شد.

۳- هر کشور عضو به ویژه اطمینان حاصل خواهد نمود که نهادهای حقوقی مسؤول طبق بند (۱) فوق مشمول مجازات‌های مؤثر، نسبی و کیفری، مدنی یا اداری منع کننده هستند. چنین مجازات‌هایی می‌تواند شامل مجازات‌های پولی نیز باشد.

ماده ۶

هر کشور عضو در صورت لزوم اقداماتی را از جمله در صورت اقتضاء از طریق تدوین قانون داخلی اتخاذ خواهد نمود تا اطمینان حاصل نماید اعمال کیفری در حیطه شمول این کنوانسیون تحت هیچ شرایطی با ملاحظات سیاسی،

فلسفی، عقیدتی، نژادی، قومی، مذهبی و یا سایر ملاحظات با ماهیت مشابه قابل توجیه نباشد.

ماده ۷

- ۱- هر کشور عضو در صورت لزوم اقداماتی را اتخاذ خواهد نمود تا صلاحیت خود را درخصوص جرائم مندرج در ماده (۲) در موارد زیر احراز نماید:
- الف) چنانچه جرم در قلمرو آن کشور ارتکاب یافته باشد؛
  - ب) چنانچه جرم به هنگام وقوع، در کشتنی که حامل پرچم آن کشور می‌باشد یا در هواییمایی که به موجب قوانین آن کشور ثبت شده است، ارتکاب یافته باشد؛
  - پ) چنانچه جرم توسط تبعه آن کشور ارتکاب یافته باشد.
- ۲- کشور عضو می‌تواند صلاحیت خود را در مورد جرم، در موارد زیر نیز احراز نماید:
- الف) چنانچه جرم در جهت ارتکاب جرم موضوع جزء (الف) یا بند (۱) ماده (۲) در قلمرو یا علیه تبعه آن کشور صورت گرفته باشد یا منجر به آن شده باشد؛
  - ب) چنانچه جرم در جهت ارتکاب جرم موضوع جزء (الف) یا بند (۱) ماده (۲) علیه تأسیسات کشوری یا دولتی آن کشور در خارج، از جمله اماکن سیاسی یا گنسولی آن کشور صورت گرفته باشد یا منجر به آن شده باشد؛ یا
  - پ) چنانچه جرم در جهت ارتکاب جرم موضوع جزء (الف) یا بند (۱) ماده (۲) با تلاش به منظور وادار نمودن آن کشور به انجام یا عدم انجام هر عملی صورت گرفته باشد یا منجر به آن شده باشد؛

ت) چنانچه جرم توسط شخص بدون تابعیتی که محل سکونت دائمی وی در قلمرو آن کشور است، صورت گرفته باشد؛
ث) چنانچه جرم در هواپیمایی صورت پذیرد که توسط دولت آن کشور مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد.

۳- هر کشور عضو با تنفیذ، پذیرش، تصویب یا الحاق به این کنوانسیون، دبیرکل سازمان ملل متحد را از صلاحیت خود طبق بند (۲)، مطلع خواهد کرد. در صورت بروز هرگونه تغییری، کشور عضو ذی ربط بلادرنگ مراتب را به دبیرکل اطلاع خواهد داد.

۴- هر کشور عضو همچنین اقدامات لازم را اتخاذ خواهد نمود تا چنانچه متهم مورد ادعا در قلمرو آن حضور داشته باشد و آن کشور، شخص مزبور را به هیچ‌یک از کشورهای عضوی که صلاحیت خود را طبق بندی (۱) یا (۲) احراز نموده‌اند، مسترد ندارد، صلاحیت خود را در خصوص جرائم مندرج در ماده (۲) احراز نماید.

۵- هرگاه بیش از یک کشور عضو در خصوص جرائم مندرج در ماده (۲) ادعای احراز صلاحیت نمایند، کشورهای عضو مربوط تلاش خواهند نمود تا اقدامات خود را به طور مقتضی و بهویژه در مورد شرایط پیگرد و نحوه معاصدت حقوقی متقابل هماهنگ سازند.

۶- این کنوانسیون بدون خدشه به عرف حقوق بین‌الملل عمومی، مانع اعمال هرگونه صلاحیت کیفری احرازشده توسط کشور عضو، طبق قانون داخلی خود نمی‌شود.

ماده ۸

۱- هر کشور عضو طبق اصول حقوق داخلی خود برای شناسایی، ردیابی و مسدود کردن یا تصرف هرگونه وجوهی که برای ارتکاب جرائم مندرج در ماده (۲) هزینه می‌شود یا تخصیص می‌یابد و نیز عواید حاصله از ارتکاب چنین جرائمی اقدامات مقتضی را به منظور توقیف احتمالی اتخاذ خواهد نمود.

۲- هر کشور عضو طبق اصول حقوق داخلی خود برای توقیف وجوهی که برای ارتکاب جرائم مندرج در ماده (۲) هزینه می‌شود یا تخصیص می‌یابد و عواید حاصله از ارتکاب چنین جرائمی، اقدامات مقتضی را اتخاذ خواهد نمود.

۳- هر کشور عضو ذی‌ربط می‌تواند به انعقاد موافقنامه‌هایی درخصوص تسهیم وجوه موضوع این ماده با سایر کشورهای عضو براساس رویه منظم یا مورد به مورد توجه نماید.

۴- هر کشور عضو ایجاد راهکارهای مربوط به چگونگی استفاده از وجوه حاصله از توقیف موضوع این ماده را برای پرداخت غرامت به قربانیان یا خانواده‌های قربانیان جرائم موضوع جزء‌های (الف) یا (ب) بند (۱) ماده (۲) بررسی خواهد کرد.

۵- مفاد این ماده بدون خدشه به حقوق طرفهای ثالثی که دارای حسن نیت می‌باشند، بهمورد اجراء گذارده خواهد شد.

ماده ۹

۱- هر کشور عضو با کسب اطلاعاتی مبنی بر اینکه شخصی که مرتکب جرم مندرج در ماده (۲) گردیده یا ادعا گردیده که آن را مرتکب شده است،

ممکن است در قلمرو آن حضور داشته باشد، اقدامات لازم را طبق قوانین داخلی خود برای تحقیق در مورد حقایق موجود در آن اطلاعات اتخاذ خواهد نمود.

۲- هر کشور عضوی که در قلمرو آن مجرم یا متهم مورد ادعا حضور دارد، به محض اینکه مجبوب شد شرایط ایجاد می‌کند، اقدامات مقتضی را به موجب قوانین داخلی خود اتخاذ خواهد نمود به نحوی که از حضور آن شخص برای پیگرد یا استرداد اطمینان حاصل نماید.

۳- هر فردی که اقدامات موضوع بند (۲) درباره وی اتخاذ می‌گردد، از حقوق زیر برخوردار خواهد بود:

الف) تماس بلاذرنگ با نزدیکترین نمایندگی مربوط کشوری که آن شخص از اتباع آن می‌باشد یا در غیر این صورت کشوری که محق است از حقوق آن شخص حمایت کند، یا چنانچه فرد بدون تابعیت باشد، کشوری که در قلمرو آن، شخص مذبور به‌طور دائم سکونت دارد؛

ب) ملاقات با نماینده آن کشور؛

پ) اطلاع از حقوق افراد به موجب جزء‌های (الف) و (ب).

۴- حقوق موضوع بند (۳) طبق قوانین و مقررات کشوری که در قلمرو آن فرد مجرم یا متهم مورد ادعا حضور دارد، اعمال خواهد گردید مشروط بر اینکه قوانین و مقررات مذکور موجب گردد اهدافی که حقوق اعطائی به موجب بند (۳) برای آنها در نظر گرفته شده به‌طور کامل نافذ گردد.

۵- مفاد بندهای (۳) و (۴) به حق هیچ‌یک از کشورهای عضو که طبق جزء (ب) بند (۱) یا جزء (ب) بند (۲) ماده (۷) مدعی احراز صلاحیت هستند، برای دعوت از کمیته بین‌المللی صلیب سرخ برای ایجاد تماس یا ملاقات با متهم مورد ادعا خدشهای وارد نخواهد آورد.

۶- چنانچه کشور عضوی بهموجب این ماده فردی را توقیف کرده باشد، باید بلادرنگ مراتب توقیف شخص مزبور و شرایطی که توقیف وی را ایجاد می‌کند به طور مستقیم یا از طریق دیرکل سازمان ملل متحد به اطلاع کشورهای غضوی که طبق بند (۱) یا (۲) ماده (۷) احراز صلاحیت کرده‌اند و چنانچه صلاح بداند به اطلاع سایر کشورهای عضو ذی‌نفع خواهد رساند. کشوری که تحقیق مندرج در بند (۱) را انجام می‌دهد، بلافاصله کشورهای عضو مذکور را از یافته‌های خود مطلع خواهد ساخت و تمایل یا عدم تمایل خود را برای احراز صلاحیت قضائی مشخص خواهد کرد.

۱۰ ماده

۱- کشور عضوی که متهم مورد ادعا در قلمرو آن حضور دارد در مواردی که ماده (۷) نسبت به آنها اعمال می‌شود، چنانچه آن شخص را مسترد نکند ملزم است بدون استثناء و صرف نظر از اینکه آیا جرم در قلمرو آن ارتکاب یافته است یا خیر، بدون تأخیر غیرموجه موضوع را جهت پیگرد از طریق تشریفات مندرج در قوانین آن کشور به مراجع صالح خود ارجاع نماید. مراجع مزبور تصمیم خود را همانند تصمیم‌گیری در مورد سایر جرائم سنگین بهموجب قانون آن کشور، اتخاذ خواهند نمود.

۲- هرگاه کشور عضوی، بهموجب قانون خود تنها در شرایطی مجاز به استرداد یا تسليم یکی از اتباع خود باشد که آن فرد برای سپری کردن دوران محکومیت خود که در نتیجه محاکمه یا مراحل دادرسی که برای آن استرداد یا تسليم آن شخص درخواست شده است، به آن کشور بازگردانده شود و این کشور و کشوری که طالب استرداد آن شخص می‌باشد با این اختیار و سایر

شرایطی که ممکن است صلاح بدانند، موافقت نمایند، در آن صورت چنین استرداد یا تسلیم مشروطی، جهت انجام تعهد مندرج در بند (۱) کافی خواهد بود.

ماده ۱۱

۱- چنین تلقی خواهد شد که جرائم مندرج در ماده (۲) به عنوان جرائم قابل استرداد در هریک از معاهدات استرداد موجود بین کشورهای عضو قبل از لازم الاجراء گردیدن این کنوانسیون منظور گردیده است. کشورهای عضو تعهد می‌کنند این قبیل جرائم را به عنوان جرائم قابل استرداد، در هر معاهده استردادی که متعاقباً بین آنها منعقد خواهد گردید، منظور نمایند.

۲- چنانچه کشور عضوی که استرداد را مشروط به وجود معاهده کرده است، درخواست استردادی را از کشور عضو دیگری که با آن هیچ معاهده استردادی ندارد، دریافت نماید، بنا به اختیار خود می‌تواند این کنوانسیون را به عنوان مبنای حقوقی جهت استرداد در رابطه با جرائم مندرج در ماده (۲) قلمداد نماید. استرداد تابع سایر شرایط قیدشده در قانون کشور درخواست‌شونده خواهد بود.

۳- کشورهای عضوی که استرداد را مشروط به وجود معاهده نمی‌کنند، پارعایت شرایط مقرر در قانون کشور درخواست‌شونده، جرائم مندرج در ماده (۲) را به عنوان جرائم قابل استرداد بین خود خواهند شناخت.

۴- در صورت لزوم، با جرائم مندرج در ماده (۲) از نظر استرداد بین کشورهای عضو به گونه‌ای برخورد خواهد شد که گویی نه تنها در همان محلی که به وقوع پیوسته‌اند بلکه در قلمرو کشورهایی ارتکاب یافته که طبق بندهای (۱) و (۲) ماده (۷) احراز صلاحیت نموده‌اند.

۵- مفاد کلیه ترتیبات و معاهدات استرداد بین کشورهای عضو در ارتباط با جرائم مندرج در ماده (۲) تا حدی که با این کنوانسیون مغایر نباشد بین کشورهای عضو، اصلاح شده تلقی خواهد شد.

ماده ۱۲

۱- کشورهای عضو حداکثر مساعدت را درخصوص انجام تحقیقات کیفری یا مراحل دادرسی‌های جزائی یا استرداد در ارتباط با جرائم مندرج در ماده (۲) از جمله کمک در کسب شواهد و مدارکی که در اختیار آنها است و برای انجام مراحل دادرسی لازم است در مورد یکدیگر به عمل خواهند آورد.

۲- کشورهای عضو نمی‌توانند تقاضای درخواست معاضدت حقوقی مقابل را به دلیل راز نگهداری بانکی رد نمایند.

۳- کشور درخواست کننده، اطلاعات یا شواهد ارائه شده توسط کشور درخواست‌شونده را برای انجام تحقیقات، پیگردها یا اقداماتی به غیر از آنچه که در درخواست قید گردیده، بدون کسب رضایت قبلی کشور درخواست‌شونده، انتقال نخواهد داد یا استفاده نخواهد کرد.

۴- هر کشور عضو می‌تواند ایجاد راهکارهایی را برای تبادل اطلاعات یا شواهد مورد نیاز با سایر کشورهای عضو برای انجام مسؤولیت کیفری، مدنی یا اداری بهموجب ماده (۵) مورد توجه قرار دهد.

۵- کشورهای عضو تعهدات خود بهموجب بندهای (۱) و (۲) را طبق هر معاهده یا ترتیبات دیگر مربوط به معاضدت حقوقی مقابل یا تبادل اطلاعات که ممکن است میان آنها وجود داشته باشد، انجام خواهند داد. در صورت عدم وجود چنین معاهدات یا ترتیباتی، کشورهای عضو طبق قوانین داخلی خود به یکدیگر کمک خواهند نمود.

۱۳ ماده

هیچ یک از جرائم مندرج در ماده (۲) از نظر استرداد یا معارضت حقوقی متقابل، به عنوان جرم مالی محسوب نخواهد گردید. بنابراین کشورهای عضو نمی‌توانند از پذیرش درخواست استرداد یا معارضت حقوقی متقابل تنها به دلیل اینکه درخواست، مربوط به جرم مالی است، امتناع ورزند.

۱۴ ماده

هیچ یک از جرائم مندرج در ماده (۲) از نظر استرداد یا معارضت حقوقی متقابل به عنوان جرم سیاسی یا جرمی که مرتبط با جرم سیاسی است یا جرمی که دارای انگیزه‌های سیاسی می‌باشد، قلمداد نخواهد گردید. بنابراین درخواست استرداد یا معارضت حقوقی متقابل را که بر پایه چنین جرمی است، نمی‌توان تنها به دلیل اینکه مربوط به جرم سیاسی یا در ارتباط با جرم سیاسی یا دارای انگیزه‌های سیاسی است، رد کرد.

۱۵ ماده

اگر کشور عضو درخواست‌شونده دلایل مستدلی برای اعتقاد به این مطلب داشته باشد که درخواست استرداد در مورد جرائم مندرج در ماده (۲) یا معارضت حقوقی متقابل در ارتباط با چنین جرائمی به منظور پیگرد یا مجازات فردی به خاطر نژاد، مذهب، ملیت، قومیت یا عقاید سیاسی وی ارائه گردیده است یا پذیرش درخواست موجب خدشه وارد شدن به موقعیت آن فرد به دلایل مزبور می‌گردد، هیچ یک از مفاد این کنوانسیون به عنوان وضع تعهد برای استرداد یا ارائه معارضت حقوقی متقابل تفسیر نخواهد گردید.

۱۶ ماده

۱- فردی که در بازداشت بسر می‌برد یا در حال سپری کردن دوران محکومیت خود در قلمرو کشور عضوی است و حضورش در کشور عضو دیگر به منظور شناسایی، شهادت یا ارائه کمک به کسب شواهد برای تحقیقات یا پیگرد جرائم مندرج در ماده (۲) درخواست شده است را می‌توان در صورت برآورده شدن شرایط زیر منتقل نمود؛

الف) فرد آزادانه رضایت خود را اعلان نماید؛

ب) مراجع صالح هر دو کشور با رعایت شرایطی که آن کشورها ممکن است مقتضی بدانند با یکدیگر موافقت نمایند.

۲- از نظر این ماده:

الف) کشوری که فرد به آنجا انتقال می‌باید اختیار و الزام دارد که فرد انتقال یافته را در توقیف نگه دارد، مگر اینکه کشوری که فرد از آنجا انتقال یافته به گونه دیگری درخواست کرده یا اجازه داده باشد؛

ب) کشوری که فرد به آنجا انتقال یافته است بدون درنگ به تعهد خود مبنی بر بازگرداندن فرد به منظور توقیف در کشوری از آنجا انتقال یافته به همان صورتی که قبلًاً توافق شده یا به گونه دیگری که مراجع صالح دو طرف توافق می‌نمایند، عمل خواهد نمود؛

پ) کشوری که فرد به آنجا انتقال یافته است از کشوری که فرد از آنجا انتقال یافته باید درخواست نماید که اقدامات مربوط به استرداد را برای بازگرداندن آن فرد آغاز نماید؛

ت) مدت زمانی را که فرد در توقیف کشوری است که به آنجا انتقال یافته، جزء مدت زمان محکومیتی منظور خواهد شد که وی باید در کشوری که از آنجا انتقال یافته، بگذراند.

۳- با استثنای مواردی که کشور عضوی که فرد قرار است از آنجا طبق این ماده انتقال یابد، موافقت می نماید، آن فرد صرف نظر از تابعیت وی به هیچ عنوان در قلمرو کشوری که به آنجا انتقال می یابد در ارتباط با اعمال یا جرائمی که پیش از حرکت از قلمرو کشوری که از آنجا انتقال یافته است، تحت پیگرد قرار نخواهد گرفت، توقیف نخواهد شد یا به مشمول هر نوع محدودیت آزادی قرار نخواهد گرفت.

۱۷ ماده

رفتار عادلانه با هر فردی که به موجب این کنوانسیون توقیف گردیده است یا علیه وی اقدامات دیگری اتخاذ شده یا دادرسی صورت پذیرفته است از جمله برخورداری از کلیه حقوق و ضمانتها طبق قانون کشوری که در قلمرو آن، فرد مزبور حضور دارد و مقررات جاری حقوق بین الملل از جمله حقوق بشر بین المللی تضمین خواهد شد.

۱۸ ماده

۱- کشورهای عضو به منظور جلوگیری از ارتکاب جرائم مندرج در ماده (۲) از طریق اتخاذ کلیه اقدامات عملی از جمله در صورت لزوم تعديل قوانین داخلی خود با یکدیگر همکاری خواهند نمود تا در داخل یا خارج از قلمروهای خود از جمله از راههای زیر از ارتکاب جرائم مذکور جلوگیری و با مقدمات ارتکاب آنها مقابله نمایند:

الف) اتخاذ اقداماتی برای جلوگیری از انجام فعالیت‌های غیرقانونی در داخل قلمروی خود توسط افراد و سازمان‌هایی که آگاهانه ارتکاب جرائم مندرج در ماده (۲) را تشویق، تحریک، سازماندهی یا در آنها دخالت می‌کنند؛

ب) اتخاذ اقداماتی که بر مبنای آن مؤسسات پولی و سایر مشاغلی که در معاملات پولی دخالت دارند، ملزم شوند از کارآمدترین تدابیر موجود برای شناسایی مشتریان دائمی یا موردی خود و نیز مشتریانی که به نفع آنها حساب افتتاح می‌شود، بهره‌گیری کنند و توجه ویژه‌ای نیز به معاملات غیرعادی یا مشکوک نمایند و معاملاتی را که در مورد آنها این ظن وجود دارد که منشاء آنها فعالیت‌های جنایی است، گزارش دهند. بدین منظور کشورهای عضو موارد زیر را مورد توجه قرار خواهند داد:

(۱) وضع مقرراتی برای منع کردن افتتاح حساب در مواردی که صاحبان حساب یا برداشت‌کنندگان آن ناشناس یا غیرقابل شناسایی هستند و نیز اتخاذ تدابیری برای حصول اطمینان از اینکه مؤسسات، هویت صاحبان واقعی این‌گونه معاملات را مشخص می‌نمایند.

(۲) در رابطه با شناسایی اشخاص حقوقی، در صورت ضرورت، الزام مؤسسات مالی به اتخاذ اقداماتی برای تأیید موجودیت حقوقی و ساختار مشتری، از طریق فراهم آوردن مدارک شرکت، از جمله اطلاعات مربوط به نام مشتری، وضعیت حقوقی، نشانی، مدیران و مقررات تنظیم‌کننده اختیارات بهمنظور معهود کردن آن مؤسسه، از طریق مراجع ثبت عمومی یا مشتری یا هر دو.

(۳) وضع مقرراتی برای ملزم نمودن مؤسسات مالی به ارائه گزارش فوری به مراجع صالح درخصوص کلیه تبادلات گسترده غیرعادی

و پیچیده و شیوه‌های غیرعادی مبادله، که در ظاهر امر هیچ هدف اقتصادی بازی یا قصد و نیت قانونی آشکاری ندارند، به گونه‌ای که چنانچه موارد مشکوک را با حسن نیت گزارش دهند، نگران ایجاد مسؤولیت مدنی یا کیفری به خاطر نقض محدودیت‌های مربوط به افشای اطلاعات نباشد.

(۴) الزام مؤسسات مالی به نگهداری کلیه سوابق ضروری مربوط

به مبادلات، اعم از داخلی یا بین‌المللی حداقل به مدت پنج سال.

۲- کشورهای عضو همچنین در امر جلوگیری از ارتکاب جرائم مندرج

در ماده (۲) با بررسی موارد زیر با یکدیگر همکاری خواهند نمود:

الف) اقدامات نظارتی از جمله و برای مثال صدور مجوز برای کلیه

مؤسسات انتقال پول؛

ب) اقدامات عملی برای ردیابی یا کنترل حمل و نقل فیزیکی پول

نقد و اوراق بهادر بی‌نام از مرز با رعایت ضمانت‌های مستحکم برای حصول اطمینان از استفاده صحیح از اطلاعات و بدون ایجاد هرگونه مانعی در راه آزادی انتقالات سرمایه‌ای.

۳- کشورهای عضو همچنین در امر جلوگیری از ارتکاب جرائم مندرج

در ماده (۲) از طریق تبادل اطلاعات صحیح و موثق طبق قوانین داخلی خود و هماهنگ نمودن اقدامات اداری و سایر اقداماتی که در صورت اقتضاء برای جلوگیری از ارتکاب جرائم مندرج در ماده (۲) به‌ویژه در موارد زیر اتخاذ نموده‌اند همکاری خواهند نمود:

الف) ایجاد و حفظ میگاری ارتباطی بین ادارات و نهادهای ذیصلاح

خود برای تسهیل تبادل امن و سریع اطلاعات مربوط به کلیه جوانب جرائم

مندرج در ماده (۲)؛

ب) همکاری با یکدیگر در انجام بازپرسی‌های مربوط به جرائم مندرج در ماده (۲) در موارد زیر:

(۱) هویت، وضعیت مکانی و فعالیت‌های افرادی که به‌طور معقول در مورد آنان این ظن وجود دارد که در ارتکاب این جرائم دخالت دارند؛

(۲) انتقال وجوه مربوط به ارتکاب جرائم مزبور.

۴- کشورهای عضو می‌توانند از طریق سازمان پلیس جنایی بین‌المللی (ایترپل) یا یکدیگر تبادل اطلاعات کنند.

ماده ۱۹

کشور عضوی که متهم مورد ادعا در آنجا تحت پیگرد قرار دارد طبق قانون داخلی یا تشریفات حاکم خود نتیجه نهائی مراحل بازپرسی را به دبیرکل سازمان ملل متحد اطلاع خواهد داد که وی نیز مراتب را به کشورهای عضو منتقل خواهد کرد.

ماده ۲۰

کشورهای عضو تعهدات خود به‌موجب این کنوانسیون را به‌گونه‌ای انجام خواهند داد که مطابق با اصول برابری حق حاکمیت و تمامیت ارضی کشورها و عدم دخالت در امور داخلی سایر کشورها باشد.

ماده ۲۱

هیچ‌یک از مفاد این کنوانسیون بر سایر حقوق، تعهدات و مسؤولیت‌های کشورها و افراد به‌موجب حقوق بین‌الملل به‌ویژه اهداف منشور سازمان ملل متحد، حقوق بین‌الملل بشردوستانه و سایر کنوانسیون‌های مربوط تأثیر نخواهد گذارد.

۲۲ ماده

هیچ یک از مفاد این کنوانسیون، به کشور عضو این حق را نمی دهد که در قلمرو کشور عضو دیگر اعمال صلاحیت نماید یا وظایفی را انجام دهد که به طور انحصاری برای مراجع آن کشور عضو به موجب قانون داخلی آن در نظر گرفته شده است.

۲۳ ماده

۱- پیوست می تواند با افزودن پیمان هایی که شرایط زیر را داشته باشد،

اصلاح گردد:

الف) برای شرکت کلیه کشورها مفتوح باشند؛

ب) لازم الاجراء گردیده باشند؛

پ) حداقل (۲۲) کشور عضو این کنوانسیون، آنها را تنفيذ، پذیرش یا تصویب نموده یا به آنها ملحق شده باشند.

۲- پس از لازم الاجراء شدن این کنوانسیون، هر کشور عضو می تواند چنین اصلاحیه ای را پیشنهاد کند. هرگونه پیشنهاد برای اصلاح به صورت کتبی به امين اسناد تسلیم خواهد شد. امين اسناد پیشنهادهایی را که مطابق الزامات مندرج در بند (۱) می باشد، به اطلاع کلیه کشورهای عضو خواهد رساند و نظرات آنها را درباره اینکه آیا اصلاحیه پیشنهادی باید پذیرفته شود یا خیر، جویا خواهد شد.

۳- اصلاحیه پیشنهادی تصویب شده، تلقی خواهد گردید، مگر اینکه يک سوم کشورهای عضو با ارائه اطلاعیه کتبی، حداقل يکصد و هشتاد روز پس از توزیع آن، مخالفت خود را نسبت به آن اعلام دارند.

۴- اصلاحیه مصوب پیوست، سی روز پس از تودیع بیست و دومین سند تنفیذ، پذیرش یا تصویب اصلاحیه مزبور، برای تمامی کشورهای عضوی که چنین سندی را تودیع کرده‌اند، لازم‌الاجراء خواهد شد. اصلاحیه، برای هر کشور عضوی که آن را پس از تودیع بیست و دو میلیون سند، تنفیذ، پذیرش یا تصویب می‌کند، سی روز پس از تودیع سند تنفیذ، پذیرش یا تصویب کشور عضو مزبور لازم‌الاجراء خواهد شد.

۲۴ ماده

۱- هرگونه اختلاف ناشی از تفسیر یا اجرای این کنوانسیون بین دو یا چند کشور عضو که از طریق گفتگو در ظرف مدت زمان معقول حل و فصل نگردد، بنا به درخواست یکی از آنها به داوری ارجاع خواهد شد. هرگاه ظرف مدت شش ماه از تاریخ درخواست ارجاع به داوری، طرفها توانند درخصوص سازماندهی داوری با یکدیگر موافقت نمایند، هریک از طرفهای مزبور می‌توانند اختلاف را از طریق ارائه درخواست، به دیوان بین‌المللی دادگستری مطابق با اساسنامه آن ارجاع نماید.

۲- هر کشور می‌تواند به هنگام امضاء، تنفیذ، پذیرش یا تصویب این کنوانسیون یا الحاق به آن اعلام دارد که خود را ملزم به رعایت بند (۱) نمی‌داند. سایر کشورهای عضو ملزم به رعایت بند (۱) در قبال هر کشور عضوی که چنین حق شرطی را در نظر گرفته است، نخواهند بود.

۳- هر کشوری که طبق بند (۲) حق شرطی را در نظر گرفته است، می‌تواند در هر زمانی از حق شرط مزبور با ارائه اطلاعیه‌ای به دیرکل سازمان ملل متحد صرف‌نظر کند.

۲۵ ماده

۱- این کنوانسیون برای امضای کلیه کشورها از تاریخ ۱۰ ژانویه ۲۰۰۰ تا ۳۱ دسامبر ۲۰۰۱ (۱۳۷۸/۱۰/۲۰ تا ۱۳۸۰/۱۰/۱۰) در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک مفتوح خواهد بود.

۲- این کنوانسیون منوط به تنفيذ، پذيرش يا تصويب است. استناد تنفيذ، پذيرش يا تصويب نزد دييركل سازمان ملل متحد توديع خواهد شد.

۳- اين کنوانسیون برای الحق برای هر کشوری مفتوح خواهد بود. استناد الحق نزد دييركل سازمان ملل متحد توديع خواهد شد.

۲۶ ماده

۱- اين کنوانسیون در سى امين روز پس از تاریخ توديع بيست و دومين سند تنفيذ، پذيرش، تصويب يا الحق نزد دييركل سازمان ملل متحد لازم الاجراء خواهد شد.

۲- اين کنوانسیون برای هر کشوری که پس از توديع بيست و دومين سند تنفيذ، پذيرش، تصويب يا الحق، آن را تنفيذ، پذيرش يا تصويب کند يا به آن ملحق گردد سى روز پس از توديع سند تنفيذ، پذيرش، تصويب يا الحق بهوسيله آن کشور، لازم الاجراء خواهد شد.

۲۷ ماده

۱- هر کشور عضو می تواند با ارائه اطلاعیه کتبی به دييركل سازمان ملل متحد از عضویت در اين کنوانسیون انصراف دهد.

۲- انصراف از عضویت، يک سال پس از تاریخ وصول اطلاعیه توسط دييركل سازمان ملل متحد نافذ خواهد گردید.

۲۸ ماده

نسخ اصلی این کنوانسیون که به زبان‌های عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیایی می‌باشد و جملگی دارای اعتبار یکسان هستند، نزد دبیرکل سازمان ملل متحده تودیع خواهد شد که وی نسخ تأییدشده آن را برای کلیه کشورها ارسال خواهد داشت.

در تأیید مراتب فوق امضاء کنندگان زیر که از طرف دولت‌های متبع خود به‌طور مقتضی برای این امر مجاز شده‌اند، این کنوانسیون را که برای امضاء در مقر سازمان ملل متحده در نیویورک از تاریخ ۱۰ ژانویه ۲۰۰۰ (۱۳۷۸/۱۰/۲۰) مفتوح می‌باشد، امضاء نموده‌اند.

پیوست

- (۱) «کنوانسیون جلوگیری از تصرف غیرقانونی هواپیما» امضاء شده در لاهه به تاریخ ۱۶ دسامبر ۱۹۷۰ (۱۳۴۹/۹/۲۵)
- (۲) «کنوانسیون جلوگیری از اعمال غیرقانونی علیه امنیت هواپیمایی کشوری» امضاء شده در مونترال به تاریخ ۲۳ سپتامبر ۱۹۷۱ (۱۳۵۰/۷/۱)
- (۳) «کنوانسیون جلوگیری و مجازات جرائمی که علیه افرادی صورت می‌گیرد که از لحاظ بین‌المللی مورد حمایت قرار دارند از جمله مأموران سیاسی» مصوب ۱۴ دسامبر ۱۹۷۳ (۱۳۵۲/۹/۲۳) مجمع عمومی سازمان ملل متحد.
- (۴) «کنوانسیون بین‌المللی علیه گروگانگیری» مصوب ۱۷ دسامبر ۱۹۷۹ (۱۳۵۸/۹/۲۶) مجمع عمومی سازمان ملل متحد.
- (۵) «کنوانسیون حمایت فیزیکی از مواد هسته‌ای» امضاء شده در وین به تاریخ ۳ مارس ۱۹۸۰ (۱۳۵۸/۱۲/۱۲)
- (۶) «تشrifات(پروتکل) جلوگیری از اعمال غیرقانونی خشونت آمیز در فرودگاههایی که در خدمت هواپیمایی کشوری بین‌المللی هستند» که مکمل «کنوانسیون جلوگیری از اعمال غیرقانونی علیه امنیت هواپیمایی کشوری» امضاء شده در مونترال به تاریخ ۲۴ فوریه ۱۹۸۸ (۱۳۶۷/۲/۵) است.
- (۷) «کنوانسیون جلوگیری از اعمال غیرقانونی علیه امنیت دریانوردی» امضاء شده در رم به تاریخ ۱۰ مارس ۱۹۸۸ (۱۳۶۷/۱۲/۲۰).
- (۸) «تشrifات(پروتکل) جلوگیری از اعمال غیرقانونی علیه ایمنی سکوهای ثابت واقع در فلات قاره» امضاء شده در رم به تاریخ ۱۰ مارس ۱۹۸۸ (۱۳۶۷/۱۲/۲۰)
- (۹) «کنوانسیون بین‌المللی جلوگیری از بمب‌گذاری‌های تروریستی» مصوب ۱۵ دسامبر ۱۹۹۷ (۱۳۷۶/۹/۲۴) مجمع عمومی سازمان ملل متحد.

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴)

قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین

در مورد لایحه الحق دلت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین المللی

مقابله با تأمین مالی تروریسم تقدیم می گردد.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بند های (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور
مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می گردد:

۱- ساقعه تقدیم:

ماده ۱۳۴ - قبل تقدیم نگردیده است.

- قبل در جلسه علی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در مجلس / کمیسیون
(موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک:

با تغییر اساسی با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)

پیش از انقضای شش ماه بدون تغییر اساسی

با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان با انقضای شش ماه

مجدداً قبل پیشنهاد به مجلس می باشد.
 نمی باشد.

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

رعایت شده است.

در لایحه تقدیمی آینه نگارش قانونی و ویرایش ادبی رعایت شده است. (با نظر کارشناسی)

رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

۳- از نظر آینه نامه داخلی مجلس (شکلی):

الف- ماده ۱۳۱-

اول- موضوع و عنوان مشخص دارد ندارد

دوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد ندارد

سوم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد ندارد

ب- ماده ۱۳۶- اعضاء مقامات مسؤول را دارد ندارد

ج- ماده ۱۴۲- لایحه تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن به عنوان ماده واحد مواجه با ایراد نمی باشد.
 بیش از یک موضوع مواد متعدد می باشد.

د- متن انگلیسی موافقنامه با ترجمه فارسی آن مطابقت دارد.

ندارد. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

۴- در اجرای بند(۴) ماده(۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی؛

لایحه تقدیمی با قانون اساسی بطور کلی مغایرت ندارد.

دارد. اصل / اصول مغایر و دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می گردد.

دوم: از نظر سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز؛

لایحه تقدیمی با سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

لایحه تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آین نامه داخلی مجلس (ماهی):

الف- لایحه تقدیمی با قانون آین نامه داخلی مجلس مغایرت ندارد.

دارد، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ب- ماده ۱۴۳- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.

نشده است، دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ج- ماده ۱۸۵- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود و نیاز به رأی نمایندگان ندارد.

دارد. می شود ندارد.

تعداد یک برگ اظهارنظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

۰- لایحه تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند(۵) اصل(۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.

دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

ییان مستندات و دلایل مغایرت:

- ۱- رعایت مقاد اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی در ماده (۲۴) لایحه مذکور از نظر ارجاع به داوری الزامی است.
- ۲- بند (۲) ماده (۲۳) لایحه از این جهت که اجازه «اصلاح» را به دولت بدون تصویب مجلس شورای اسلامی می‌دهد، با اصل هفتاد و هفتم (۷۷) قانون اساسی مغایر است.
- ۳- با توجه به اینکه اعلامیه تفسیری جنبه سیاسی داشته و الزام حقوقی ندارد و نباید منجر به نفع مواد کنوانسیون شود؛ بهتر است بندهای (۲) و (۳) اعلامیه تفسیری به صورت حق شرط ذیل ماده واحده درج شود.

سوابق قانونی

ردیف	عنوان	تاریخ تصویب	مواد
۱	اصل هفتاد و هفتم قانون اساسی		
۲	اصل یکصد و سی و نهم قانون اساسی		
۳	قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم	۱۳۹۴/۱۱/۱۳	
۴	قانون الحق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون سازمان کنفرانس اسلامی جهت مبارزه با تروریسم بین‌المللی	۱۳۸۷/۱۲/۲۶	
۵	قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و دارندگان سلاح و مهمات غیرمجاز	۱۳۹۰/۷/۷	
۶	قانون مجازات اخلال کتندگان در امنیت پرواز هوایپما و خرابکاری در وسائل و تأسیسات هوایپمایی	۱۳۴۹/۱۲/۴	
۷	قانون الحق دولت ایران به قرارداد بین‌المللی جلوگیری از تصرف غیرقانونی هوایپما	۱۳۵۰/۹/۲۷	
۸	قانون الحق دولت شاهنشاهی ایران به کنوانسیون جلوگیری از اعمال غیرقانونی علیه امنیت هوایپمایی کشوری	۱۳۵۲/۳/۷	
۹	قانون الحق دولت شاهنشاهی ایران به کنوانسیون توکیو راجع به جرائم و برخی از اعمال ارتکابی دیگر در هوایپما	۱۳۵۰/۲/۲۱	
۱۰	قانون تصویب تشريعات (پروتکل) جلوگیری از اعمال غیرقانونی خشونت‌آمیز در فرودگاههایی که در خدمت هوایپمایی کشوری بین‌المللی می‌باشند، مکمل کنوانسیون جلوگیری از اعمال غیرقانونی علیه امنیت هوایپمایی کشوری منعقد شده در مونترال به تاریخ (۲۲) سپتامبر ۱۹۷۱ میلادی (۱۳۵۰، ۷، ۱) هجری شمسی)	۱۳۷۹/۱۲/۲۲	
۱۱	قانون الحق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی علیه گروگانگیری	۱۳۸۵/۳/۳	
۱۲	قانون الحق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون منع گسترش، تولید، اباحت و یکارگیری سلاحهای شبیهای و انهدام آنها	۱۳۷۷/۵/۵	

	۱۳۸۷/۹/۱۳	قانون العاق دلت جمهوری اسلامی ایران به کتوانسیون مقابله با اعمال غیرقانونی علیه اینمنی دریانوردی و تشریفات(پروتکل) پیوست آن درخصوص مقابله با اعمال غیرقانونی علیه اینمنی سکوهای ثابت واقع در نلات قاره	۱۳
	۱۳۸۷/۱۱/۲	قانون مبارزه با پولشویی	۱۴
	۱۳۸۸/۸/۱۰	قانون تشدید مقابله با اقدامات تروریستی دولت آمریکا	۱۵
	۱۳۸۸/۳/۵	قانون الزام دلت به تجدیدنظر در روابط تجارتی و اقتصادی با کشورهای حامی تروریسم	۱۶
۱۲۷۰۱ ۹,۲۲,۰۳ ۷,۱۳۰	۱۳۹۲/۲/۱	قانون مجازات اسلامی	۱۷
	۱۳۵۷/۰۲/۲۶	قانون مربوط به کتوانسیون راجع به جلوگیری و مجازات جرائم علیه اشخاص مورد حمایت بین المللی من جمله مأمورین سیاسی	۱۸
	۱۳۷۹/۱۲/۲۲	قانون تصویب تشریفات(پروتکل) جلوگیری از اعمال غیرقانونی خشونت آمیز در فرودگاههایی که در خدمت هواپیمایی کشوری بین المللی می باشد، مکمل کتوانسیون جلوگیری از اعمال غیرقانونی علیه امنیت هواپیمایی کشوری منعقد شده در مونترال به تاریخ ۲۳ سپتامبر ۱۹۷۱ میلادی (۱۳۵۰/۱,۷ هجری شمسی)	۱۹
	۱۳۹۵/۰۲/۲۰	قانون جرم سیاسی	۲۰
	۱۳۹۶/۰۵/۲۲	قانون مقابله با نقض حقوق بشر و اقدامات ماجراجویانه و تروریستی آمریکا در منطقه	۲۱
	۱۳۲۴/۶/۱۳	قانون تصویب منشور ملل متحده که در سانفرانسیسکو به امضاء رسیده است	۲۲
	۱۳۷۰/۹/۳	قانون العاق به کتوانسیون ملل متحده برای مبارزه با قاچاق مواد مخدر و داروهای روانگردان	۲۳
	۱۳۵۱,۴,۱۸	قانون العاق دلت ایران به معاهده واحد مواد مخدر ۱۹۶۱ نیویورک	۲۴

سوابق به دلیل حجم زیاد، جداگانه چاپ می شود.